

П Р А В И Л Н И К
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ
У ЕНЕРГОПРОЈЕКТ ВИСОКОГРАДЊА А.Д.

У Београду, 6.2. 2012. године

На основу одредби члана 4. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон и 72/2009 - др. закон), члана 1. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 88/2010) и на основу Статута Енергопројект Високоградња а.д., Управни одбор Енергопројект Високоградња а.д. на 22. седници одржаној дана 6.2.2012. године, донео је

П Р А В И Л Н И К О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У ЕНЕРГОПРОЈЕКТ ВИСОКОГРАДЊА А.Д.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником се уређује поступак управљања отпадом који настаје у Енергопројект Високоградња а.д. на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине, контролом и мерама смањења негативног утицаја на здравље људи и животну средину.

Члан 2.

С обзиром да се обављањем делатности у Енергопројект Високоградња а.д., као произвођачу отпада, генеришу различите врсте отпада, Правилником се ближе регулишу права, обавезе и одговорности Енергопројект Високоградња а.д. у спровођењу прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру прикупљања, класификације и предаје отпада укључујући и надзор над тим активностима, сходно одредбама Закона о управљању отпадом и другим пратећим прописима, за спровођење овог Закона.

ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА

Члан 3.

Сходно прописима о заштити животне средине и управљања отпадом, поједини изрази употребљени у овом Правилнику имају следеће значење:

- 1. животна средина** јесте скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот;
- 2. загађивање животне средине** јесте уношење загађујућих материја или енергије у животну средину, изазвано људском делатношћу или природним процесима које има или може имати штетне последице на квалитет животне средине и здравље људи;
- 3. опасне материје** јесу хемикалије и друге материје које имају штетне и опасне карактеристике;

4. **отпад** јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом;
5. **власник отпада** јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као посредни држалац отпада или правно или физичко лице које поседује отпад;
6. **произвођач отпада** јесте привредно друштво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник, чијом активношћу настаје отпад и/или чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада;
7. **комунални отпад** јесте отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства;
8. **комерцијални отпад** јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;
9. **индустријски отпад** јесте отпад из било које индустрије или индустријске делатности са локације на којој се налази организациона јединица Енергопројект Високоградња а.д., осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома;
10. **инертни отпад** јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама; не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрози здравље људи; укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и екотоксичност излужених материја морају бити у дозвољеним границама, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода;
11. **неопасан отпад** јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада;
12. **опасан отпад** јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;
13. **одлагање отпада** јесте било који поступак или метода уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије;
14. **складиштење отпада** јесте привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, као и активност оператера у постројењу опремљеном и регистровано за привремено чување отпада;

- 15. транспорт отпада** јесте превоз отпада ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада;
- 16. третман отпада** обухвата физичке, термичке, хемијске или биолошке процесе укључујући и разврставање отпада пре третмана, који мењају карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања са отпадом или подстицања рециклаже и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада;
- 17. сакупљање отпада** јесте активност систематског сакупљања, разврставања и/или мешања отпада ради транспорта;
- 18. сакупљач отпада** јесте физичко или правно лице које сакупља отпад;
- 19. посебни токови отпада** јесу кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију;
- 20. рециклажа** јесте поновна прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, осим у енергетске сврхе.

КЛАСИФИКАЦИЈА И ВРСТЕ ОТПАДА

Члан 4.

Отпад који се генерише у Енергопројект Високоградња а.д. може се класификовати:

- 1) по пореклу:
 - **комунални**
 - **комерцијални**
 - **индустријски**
- 2) у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, отпад може бити:
 - **инертан**
 - **неопасан**
 - **опасан**

Члан 5.

Комунални отпад генеришу запослени, ресторан и кафе кухиње која се налази у Енергопројект Високоградња а.д., и ту спадају: општи комунални отпад, картон, ПЕТ амбалаже, стакло, лименке, пласичне кесе, отпадне воде и др.

Комерцијални отпад генеришу запослени у Енергопројект Високоградња а.д., и ту спадају: папир за писање, истрошени кетрици, ЦД-ови и др.

Индустријски отпад настаје у току одржавања Енергопројект Високоградња а.д. и по својим карактеристикама може бити:

1. **инертан и неопасан индустријски отпад** – ту спадају метали и шут
2. **опасан индустријски отпад** – ту спадају:
 - **Акумулатори и батерије:** акумулатори из аутомобила, УПС уређаја као и друге опреме и батерије из разних уређаја;
 - **Отпадна уља:** хидраулична уља, течности за хлађење, моторна уља или друга мазива, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уља - вода и емулзије;
 - **Отпадне гуме:** гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл. након завршетка радног века, које настају у току одржавања;
 - **Електронски и електрични отпад:** одбачена информатичка и биротехничка опрема, електронски делови и компоненте који су замењени у поцесу одржавања опреме и пословних просторија Енергопројект Високоградња а.д., флуоресцентне цеви и др.;
 - **Отпадна возила:** замењени и истрошени делови возила која су отпад.

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 6.

Енергопројект Високоградња а.д. управља отпадом у складу са Законом о управљању отпадом, тако што врши прикупљање и разврставање отпада, одлаже га на предвиђено место и чува до предаје власнику отпада и води евиденцију о предатом отпаду.

Члан 7.

Управљање отпадом у Енергопројект Високоградња а.д. врши се тако што Енергопројект Високоградња а.д. прикупља отпад у свом пословном простору и предаје га на централно место за одлагање отпада код власника отпада, који прикупљени отпад прикупља, разврстава, класификује и предаје овлашћеним организацијама за сакупљање и третман отпада на основу претходно закључених уговора.

Управљање отпадом спроводи формирани Тим за управљање отпадом који чини овлашћено лице из Енергопројект Холдинг а.д. и овлашћена лица из зависних друштава, који има 9 чланова.

Енергопројект Високоградња а.д. именује једно лице од својих запослених као овлашћено лице које је у саставу Тима за управљање отпадом.

Члан 8.

Задатак Тима за управљање отпадом је предузимање радњи чији је циљ смањење насталог отпада, одлагање отпада прихватљиво за животно окружење, на начин који неће угрозити живот и здравље људи и животну средину, и састоји се од:

- Развоја и израде процедура и упутстава за управљање отпадом,
- Обуке запослених,
- Закључивања уговора у име власника отпада са овлашћеним организацијама за сакупљање и третман отпада,
- Праћење и реализација уговора и сарадња са овлашћеним организацијама за сакупљање и третман отпада,
- Вођење евиденција о предатом отпаду и предаја годишњег извештаја токовима отпада у складу са Законом.

Управљање комуналним отпадом

Члан 9.

Комунални отпад генерисан у Енергопројект Високоградња а.д. се прикупља и одлаже у складу са Законом о управљању отпадом и посебним прописима којима се уређују комуналне делатности.

Забрањено је одлагање опасног отпада у комунални отпад.

Ради смањења загађења и негативног утицаја на здравље запослених, Енергопројект Високоградња а.д. треба да употребљава само био-разградиве кесе.

За одржавање хигијене Енергопројект Високоградња а.д. треба да користи само еколошки прихватљива средства.

Комунални отпад који настаје у Енергопројект Високоградња а.д. се прикупља и привремено одлаже на одређена места и предаје на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада.

Прикупљени комунални отпад власник отпада предаје ЈКП „Градска чистоћа” као овлашћеној организацији за сакупљање и третман отпада на основу закљученог уговора.

Управљање комерцијалним отпадом

Члан 10.

Комерцијални отпад генерисан у Енергопројект Високоградња а.д. се прикупља и одлаже према Закону о управљању отпадом и посебном Упутству прописаном од стране Тима за управљање отпадом.

Енергопројект Високоградња а.д. дужна је да комерцијални отпад прикупља и привремено одлаже на одређеним местима до предаје на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада, који ће га даље предати

овлашћеним организацијама за сакупљање и третман отпада на основу закључених уговора.

Управљање индустријским отпадом

Члан 11.

Индустријски отпад генерисан у Енергопројект Високоградња а.д. се прикупља и одлаже према Закону о управљању отпадом и посебном Упутству прописаном од стране Тима за управљање отпадом.

Енергопројект Високоградња а.д. дужна је да индустријски отпад прикупља и привремено одлаже на одређеним местима до предаје на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада, који ће га даље предати овлашћеним организацијама за сакупљање и третман отпада на основу закључених уговора.

Управљање опасним отпадом

Члан 12.

Управљање опасним отпадом врши се у складу са посебним правилницима о начину и поступку управљања појединим врстама опасног отпада.

Уколико се ради о опасном отпаду у смислу Закона о управљању отпадом и члана 5. став 3. тачка б) овог Правилника, он се прикупља, пакује и обележава на начин како је то дефинисано посебним правилницима о начину и поступку управљања појединим врстама опасног отпада.

Забрањено је мешање различитих категорија опасног отпада или мешање опасног отпада са неопасним.

РАЗВРСТАВАЊЕ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОТПАДА

Члан 13.

Власник отпада спроводи поступак класификације, разврставања и евиденције отпада према Изводу из Каталога отпада и Листи категорије отпада - Q листа.

ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

Управљање истрошеним батеријама и акумулаторима

Члан 14.

Истрошена батерија или акумулатор јесу батерија и акумулатор који се не могу поново користити и представљају отпад, а намењени су третману и рециклажи. Ту спадају: акумулатори из аутомобила, УПС уређаја као и друге опреме и батерије из разних уређаја.

Енергопројект Високоградња а.д. дужна је да истрошене батерије преда на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада, ради даље предаје овлашћеној организацији за сакупљање и третман отпада.

Власник отпада предаје истрошене акумулаторе овлашћеном сервису за одржавање неведене опреме.

Истрошене батерије и акумулатори не могу се одлагати на депонију и спаљивати. Забрањена је замена акумулатора у Енергопројект Високоградња а.д..

Управљање отпадним уљима

Члан 15.

Под отпадним уљима, у смислу одредаба Закона о управљању отпадом, подразумевају се отпадна јестива уља која припадају категорији неопасног отпада и отпадна уља и мазива која представљају опасан отпад.

а) Отпадна јестива уља

Члан 16.

Отпадно јестиво уље које настаје у ресторану у Пословној згради у коме се припрема више од 50 obroka дневно прикупља се одвојено од другог отпада ради прераде и добијања биогорива и предаје овлашћеној организацији за сакупљање и третман отпада.

За прикупљање отпадних јестивих уља, лица која раде у ресторану, користе одговарајуће, непропусне и затворене посуде које носе ознаку индексног броја отпадног уља у складу са Каталогом отпада ради предаје на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада.

Приликом предаје отпадних јестивих уља попуњава се Документ о кретању отпада у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање.

б) Отпадна уља и мазива

Члан 17.

Отпадна уља и мазива генерисана у Енергопројект Високоградња а.д. јесу сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су: хидраулична уља, моторна уља или друга мазива, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље - вода и емулзије.

Лица која раде на одржавању уређаја и опреме у Енергопројект Високоградња а.д. дужна су да прикупљају отпадна уља и мазива у одговарајуће, непропусне и затворене посуде које носе ознаку индексног броја отпадног уља у складу са Каталогом отпада, и предају их на централно место за одлагање отпада код власника отпада. Врсте отпадних уља која су различита по пореклу и саставу не могу се међусобно мешати.

Власник отпада дужан је, да приликом разврставања, класификује отпадно уље на прописан начин, у складу са Правилником о категоријама, класификацији и испитивању отпада, и да га чува до предаје овлашћеној организацији за сакупљање и третман отпада.

Управљање отпадним гумама

Члан 18.

Отпадне гуме, у смислу овог Правилника, јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл.

Отпадне гуме не могу се одлагати на депонију. Власник отпада предаје истрошене гуме овлашћеном сервису за одржавање неведене опреме.

Управљање отпадом од електричних и електронских производа

Члан 19.

Отпад од електричне и електронске опреме представљају одбачена информатичка и биротехничка опрема, електронски делови и компоненте који су замењени у поцесу одржавања опреме и пословне зграде, флуоресцентне цеви и др.; укључује опрему и уређаје које Енергопројект Високоградња а.д. жели да одбаци, као и склопиве и саставне делове као што су: телевизори, радио апарати, фрижидери, замрзивачи, рачунари, телефони, касетофони итд.

Већина овог отпада спада у опасан отпад због компонената које садржи, и као такав не може се мешати са другим врстама отпада.

Потребно је успоставити систем одвојеног сакупљања отпада од електричних и електронских производа како би се рециклирали употребљиви делови.

Енергопројект Високоградња а.д. дужна је да електрични и електронски отпад преда на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада, ради даље предаје овлашћеној организацији за сакупљање и третман отпада.

Управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу

Члан 20.

Лица која раде на одржавању уређаја и опреме у Енергопројект Високоградња а.д. дужна су да прикупљају истрошене флуоресцентне цеви које садрже живу у непропусним и затвореним посудама које носе ознаку индексног броја отпадних флуоресцентних цевима које садрже живу у складу са Каталогом отпада и предају их на централно место за одлагање отпада, које је одређено од стране власника отпада.

Истрошене флуоресцентне цеви које садрже живу одвојено се сакупљају.

Управљање отпадним возилима

Члан 21.

Отпадна, односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која Енергопројект Високоградња а.д. жели да одложи.

Моторна возила не представљају отпад јер се отуђују док су још у употреби.

Власник отпада предаје делове отпадних возила овлашћеном сервису за одржавање неведене опреме.

Делови отпадних возила не могу се одлагати на депонију и спаљивати.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Формирани Тим из члана 7. став 2. овог Правилника, у складу са својим надлежностима, издаје потребне инструкције и упутства за управљање отпадом ради примене овог Правилника.

Члан 23.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења.

Председник Управног одбора

.....
мр Димитраки Зиповски, дипл.екон.